

CẢM NHẬN VỀ NHÂN VẬT LỤC VÂN TIÊN

Dàn ý chi tiết bài Cảm nhận về nhân vật Lục Vân Tiên

Mở bài

- Giới thiệu vài nét về Nguyễn Đình Chiểu:

+ Nguyễn Đình Chiểu (1822 - 1888) là một nhà thơ Nam Bộ yêu nước sống ở thế kỉ thứ XIX, cuộc đời ông gặp nhiều đau thương bất hạnh trong hoàn cảnh xã hội đương thời nhiều biến đổi lớn lao.

- Giới thiệu tác phẩm Lục Vân Tiên và đoạn trích Lục Vân Tiên cứu Kiều Nguyệt Nga:

+ Lục Vân Tiên là một trong những tác phẩm truyện thơ Nôm đặc sắc của Nguyễn Đình Chiểu nhằm phê phán những bất công trong xã hội và truyền dạy đạo lí làm người.

- Khái quát về nhân vật Lục Vân Tiên: là một anh hùng dũng cảm, chính trực, tôn trọng người khác, có tấm lòng lương thiện, không màng danh lợi.

Thân bài

* *Luận điểm 1*: Lục Vân Tiên là chàng trai dũng cảm, nghĩa hiệp

- Hành động đánh cướp:

+ Lục Vân Tiên một mình dùng tay không đánh lại bọn cướp đông người gươm giáo đầy đủ, thanh thế lẫy lừng.

+ “Bẻ cây làm gậy, nhằm làng xông vô” -> Hành động khấn trương, không so đo tính toán

+ “Kêu rằng bớ đảng hung đồ” : gọi tên; trách mắng -> Cách đánh cướp công khai như các anh hùng hảo hán

+ “Tả đột hữu xung” : Chủ động tung hoành lâm trận

- Cho dù bọn cướp có hung dữ và ngang tàn nhưng Lục Vân Tiên vẫn đánh bằng võ nghệ của mình.

- Lục Vân Tiên rất dũng cảm, mạnh mẽ và anh hùng, mang cái đức và vẻ đẹp của một đức tướng tài ba.

* *Luận điểm 2*: Lục Vân Tiên là người chính trực, không màng danh lợi

- Cách cư xử đối với Kiều Nguyệt Nga:

+ “Khoan khoan ngồi đó chờ ra” -> Lục Vân Tiên rất ân cần với Kiều Nguyệt Nga, coi trọng danh dự và bổn phận

+ “Ta đã trừ dòng lâu la”, “Tiểu thư con gái nhà ai”; “Tên họ là chi” -> Ân cần hỏi han, an ủi, chăm sóc chu đáo cho hai cô gái bị nạn.

+ “Làm ơn há dễ cho người trả ơn”; “Nhớ câu kiến nghĩa bất vi... phi anh hùng” -> Quan điểm của Lục Vân Tiên: giúp đỡ người gặp nạn là điều phải làm, không mong trả ơn.

+ Từ chối, lạy tạ lời mời của Nguyệt Nga về nhà nàng để cho nàng đền đáp. -> Cách từ chối hết sức tôn trọng và tỏ rõ khí phách của một vị anh hùng.

- Cách cư xử mang tinh thần hiệp nghĩa của các anh hùng hảo hán, thấy việc nghĩa thì làm, coi việc nghĩa là bổn phận, không màng tiền tài, danh lợi.

- Lục Vân Tiên là một người rất chính trực, anh hùng, chính nghĩa và nhân hậu, gửi gắm niềm tin và ước mong của nhân dân ta đến một xã hội công bằng.

** Đặc sắc nghệ thuật:*

- Bút pháp miêu tả ước lệ

- Giọng thơ nhiều quyền lực

- Ngôn ngữ đa dạng, phù hợp với tính cách nhân vật

- Xây dựng hình tượng nhân vật qua hành động, cử chỉ, lời nói

- Ngôn ngữ thơ mộc mạc, bình dị

Kết bài

- Đánh giá khái quát về nhân vật Lục Vân Tiên.

- Nêu một vài cảm nhận của em về nhân vật.

Bài văn mẫu 1: Cảm nhận về nhân vật Lục Vân Tiên

Ai đã một lần ghé thăm vùng sông nước Cửu Long chắc hẳn sẽ không thể quên vẻ đẹp của miền quê thiên nhiên trù phú, tốt tươi và đặc biệt không thể quên những người dân với tấm lòng chất phác, phóng khoáng, thật thà, đôn hậu. Đặt chân đến vùng đất này bạn sẽ được thưởng thức các làn điệu cải lương thiết tha và được nghe những câu chuyện li kì, hấp dẫn.

Đối với người dân Nam Bộ, tác phẩm của Nguyễn Đình Chiểu thật thân quen, gần gũi bởi ông đã nói lên ước mơ, nguyện vọng của họ, đã xây dựng thành công người anh hùng mà họ mong ước : Lục Vân Tiên. Đoạn trích Lục Vân Tiên cứu Kiều Nguyệt Nga giúp người đọc hiểu vì sao người dân Nam Bộ nói riêng và người dân cả nước nói chung lại yêu mến anh hùng Lục Vân Tiên đến vậy. Nếu như người anh hùng Từ Hải trong Truyện Kiều của Nguyễn Du được miêu tả với ngoại hình kì vĩ : "Râu hùm hàm én mày ngài - Vai năm tấc rộng thân mười thước cao", thì người anh hùng Lục Vân Tiên chủ yếu được miêu tả trên phương diện hành động, lời nói. Đoạn trích Lục Vân Tiên cứu Kiều Nguyệt Nga khắc họa hình ảnh người anh hùng hảo hán Lục Vân Tiên qua việc miêu tả hành động đánh cướp và cách cư xử với người bị nạn. Trước hết chàng được đặt vào một tình huống đầy bất ngờ : trên đường về thăm cha mẹ gặp bọn cướp Phong Lai đang hoành hành, tác oai tác quái, Lục Vân Tiên không một chút đắn đo, suy nghĩ, tính toán thiệt hơn mà có những hành động thật quyết liệt:

“Vân Tiên ghé lại bên đàng,

Bẻ cây làm gậy nhằm làng xông vô.”

Cho dù là một nho sinh chỉ quen với sách bút, nghiên mực nhưng Vân Tiên cũng là một người dũng cảm, mưu trí. Dù không có vũ khí trong tay, lại phải đối phó với lũ cướp đầy mình giáo gươm, chàng trai họ Lục đã "Bẻ cây làm gậy nhằm làng xông vô". Điều khiến chàng được người đọc cảm mến là chí khí mạnh mẽ, quyết "thấy bất bình chẳng tha". Đi liền với hành động, Lục Vân Tiên đã lên tiếng bộc lộ rõ quan điểm của mình :

“Kêu rằng : Bớ đảng hung đồ,

Chớ quen làm thói hồ đồ hại dân.”

Nhà thơ Đồ Chiểu không sử dụng những từ ngữ chau chuốt hay những điển tích quá cầu kì để tái hiện lời nói của nhân vật mà sử dụng từ ngữ như lời ăn tiếng nói hàng ngày vì vậy tạo không khí rất gần gũi. Đối với Vân Tiên, chàng luôn đứng về phía những người dân, kiên quyết chống lại bọn hung đồ. Qua đó, ta thấy đây là một chàng trai quả cảm, hết lòng vì chính nghĩa, vì nhân dân. Hình ảnh Lục Vân Tiên chiến đấu giữa vòng vây "bịt bùng" của bọn cướp thật lắm liệt:

“Vân Tiên tả đột hữu xông,

Khác nào Triệu Tử phá vòng Đương Dương.”

Nhịp thơ 2/2/2 nhanh, mạnh, dứt khoát thể hiện từng hành động kiên cường của Vân Tiên. Biện pháp so sánh "Khác nào Triệu Tử phá vòng Đương Dương" đã nâng tầm vóc của Lục Vân Tiên sánh ngang với Triệu Tử Long - vị tướng trẻ tài ba của Lưu Bị thời Tam quốc ở Trung Hoa. Tuy nhiên, Lục Vân Tiên đánh cướp không phải vì muốn lập công trạng hiển hách mà chỉ vì muốn cứu dân, vì dân. Do đó, mục đích, động cơ hành

động của chàng rất trong sáng, giản dị và vô tư. Phải chăng chính niềm yêu thương nhân dân đã truyền cho chàng sức mạnh khiến bọn cướp phải khiếp sợ :

*“Lâu la bốn phía vỡ tan,
Đều quăng gươm giáo tìm đường chạy ngay.
Phong lai trở chẳng kịp tay,
Bị Tiên một gậy thác rày thân vong.”*

Như vậy, với việc miêu tả liên tiếp các hành động chiến đấu quả cảm, mạnh mẽ, Nguyễn Đình Chiểu đã dựng lên chân dung Lục Vân Tiên dũng cảm, có tấm lòng vì nghĩa quên thân. Đó thực sự là một trang anh hùng hảo hán. Bên cạnh phẩm chất của người anh hùng, Lục Vân Tiên còn là một nho sinh chính trực, điềm đạm, đường hoàng. Điều này được thể hiện rõ trong cách cư xử của chàng với người bị nạn - nàng Kiều Nguyệt Nga. Sau khi nghe người hầu Tiểu Liên trình bày nguồn cơn câu chuyện, Lục Vân Tiên đã trấn an hai cô gái để họ an lòng nhưng vẫn không quên giữ gìn phép tắc :

*“Vân Tiên nghe nói động lòng,
Đáp rằng : "Ta đã trừ dòng lâu la.
Khoan khoan ngồi đó chờ ra,
Nàng là phận gái, ta là phận trai”.*

Là một nho sinh, hơn ai hết, Lục Vân Tiên chịu ảnh hưởng của quan niệm phong kiến "Nam nữ thụ thụ bất thân". Theo tôi, chúng ta không nên nhìn nhận, đánh giá đây là một quan niệm lạc hậu mà xét trong hoàn cảnh lúc đó thì điều này thể hiện thái độ tôn trọng của Vân Tiên đối với Nguyệt Nga. Càng đọc, độc giả càng ngưỡng mộ phẩm chất và tư cách của chàng trai họ Lục, nhất là khi Nguyệt Nga bày tỏ ý muốn cảm ơn, hậu tạ, chàng đã có cách cư xử thật đáng trân trọng :

*Vân Tiên nghe nói liền cười :
"Làm ơn há dễ trông người trả ơn.
Nay dù rõặng nguồn cơn,
Nào ai tính thiệt so hơn làm gì”.*

Nhà thơ Xuân Diệu trong bài viết Đọc lại thơ văn Nguyễn Đình Chiểu đã nhận xét thật chính xác, tinh tế về nụ cười của Lục Vân Tiên : "Cái cười đáng yêu, đáng kính sao ! Một là cái cười của người anh hùng quân tử ; hai là cái cười của anh con trai ; ba là cái cười

của quần chúng rộng lượng đều nở trên môi Vân Tiên". Nụ cười đó thật đôn hậu thể hiện tính cách của con người phóng khoáng, chất phác. "Làm ơn há dễ trông người trả ơn" chính là quan niệm sống, quan niệm nhân sinh của người hùng Vân Tiên : hi sinh, chiến đấu hết mình không vì lợi ích nhỏ nhen, tầm thường mà vì tình yêu thương con người. Hành động trừ gian diệt ác của chàng vì thế càng trở nên cao đẹp hơn, vô tư và trong sáng. Đoạn trích kết thúc với câu thơ thể hiện quan điểm sống của Lục Vân Tiên :

“Nhớ câu kiến nghĩa bất vi

Làm người thế ấy cũng phi anh hùng.”

Câu nói của Vân Tiên có nét tương đồng với câu nói của người xưa : "Kiến nghĩa bất vi vô dũng dã" nghĩa là "Thấy việc nghĩa mà không làm thì không phải người dũng cảm". Với cách vận dụng câu nói của người xưa một cách sáng tạo, Vân Tiên đã trực tiếp bộc lộ thái độ phê phán những kẻ ích kỉ, chỉ khư khư giữ thân, không biết sống vì người khác. Câu nói của Lục Vân Tiên cũng là một châm ngôn, quan niệm sống cho các bậc hiền nhân, quân tử. Nếu phải chọn người anh hùng tiêu biểu nhất cho người dân Nam Bộ, tôi tin chắc không ai khác chính là Lục Vân Tiên - một nho sinh chính trực, một người dũng cảm, trọng nghĩa khinh tài. Điều quan trọng là Vân Tiên mang trong mình bản chất hào hiệp, nghĩa khí mà phóng khoáng, chân chất của người dân Nam Bộ. Từng hành động, từng lời nói của chàng đều thấm đượm hơi thở của vùng lục tỉnh Nam Kỳ. Tôi càng hiểu vì sao cụ Đồ Chiểu lại được nhân dân yêu mến đến vậy. Cụ đúng là "ngôi sao sáng" của nền văn học nước nhà.

Bài văn hay 2: Cảm nhận về nhân vật Lục Vân Tiên

Được coi là “Truyện Kiều” của nhân dân Nam Bộ, “Lục Vân Tiên” là tác phẩm thơ Nôm nổi tiếng của nhà thơ mù yêu nước Nguyễn Đình Chiểu. Trong đó, Lục Vân Tiên là hình tượng tuyệt đẹp được xây dựng thông qua các hình tượng nhân vật quen thuộc của thơ Nôm truyền thống.

Chàng trai tài giỏi cứu cô gái xinh đẹp, rồi từ ân nghĩa đến tình yêu, hôn nhân... Nhà văn rất mực yêu mến, dành nhiều tâm huyết để xây dựng nhân vật Lục Vân Tiên để ca ngợi tinh thần nghĩa hiệp cứu khốn phò nguy, đồng thời thể hiện khát vọng công bằng và những điều tốt đẹp trong cuộc đời. Vậy là chân dung của Lục Vân Tiên được khắc họa rõ nét qua đoạn trích “Lục Vân Tiên cứu Kiều Nguyệt Nga” Lục Vân Tiên hiện lên trước hết là người anh hùng có tài năng, có tấm lòng vị nghĩa. Phẩm chất anh hùng được thể hiện qua hành động trọng nghĩa khi gặp phải chuyện bất bình:

“Vân Tiên ghé lại bên đàng

Bẻ cây làm gậy nhằm đàng xông vô”

Khi thấy có người gặp nạn, Lục Vân Tiên đã không nề hà, so sánh thiệt hơn mà đã "nhằm làng xông vô". Các động từ như "ghé", "bẻ", "nhằm", "xông" được sử dụng liên tiếp trong hai câu thơ đã góp phần diễn tả cái dứt khoát của động tác, cái khản trương, gấp gáp của tình thế. Vừa tìm đánh bọn cướp, Lục Vân Tiên vừa la mắng: "bớ đảng hung đồ - Chớ quen làm thói hồ đồ hại dân" Lời lẽ của Lục Vân Tiên như lời tuyên chiến không khoan nhượng với cái ác, đồng thời thể hiện rõ tính chính nghĩa, vì dân của hành động chàng đang thực hiện. Qua đó ta thấy tinh thần xả thân vì nghĩa của chàng. Nếu Đôn-kì hô-tê vì lòng nhân từ mà nghênh chiến với cối xay gió thì Vân Tiên chiến đấu với bọn cướp bằng sức mạnh, võ nghệ của người anh hùng.

"Vân Tiên tả đột hữu xung

Khắc nào Triệu Tử phá vòng Dương Đang"

Hình ảnh Vân Tiên trong trận quyết đấu được so sánh với dũng tướng lừng danh Triệu Tử Long thời Tam quốc để làm nổi bật lên khí phách của người anh hùng Lục Vân Tiên. Ở đây, tác giả sử dụng thành ngữ "tả đột, hữu xung" vừa diễn tả hành động mạnh, nhanh, dứt khoát, biến hóa khi bên phải, lúc bên trái, làm chủ tình thế trong cuộc chiến. Sức mạnh của Vân Tiên khiến cho đầu đảng Phong lai "trở chẳng kịp tay", "Bị Tiên một gậy thác rày thân vong", còn lâu la bốn phía thì "đều quăng gươm giáo tìm đảng chạy ngay". Trận đánh kết thúc nhanh, gọn, bất ngờ, thắng lợi ngoạn mục, giòn giã như trong truyện cổ tích. Người đọc chưa kịp hô ộp thì toán cướp đã bị đánh cho tan tã. Không chỉ là người tài năng, có tấm lòng vì nghĩa Lục Vân Tiên còn là con người từ tâm, nhân hậu: chính trực, hào hiệp, khuôn phép, mẫu mực. Sau khi đánh cướp, Vân Tiên chưa vội bỏ đi. Nghe tiếng khóc than vọng ra từ bên trong xe, chàng động lòng trắc ẩn. Nguyễn Đình Chiểu khi đó sử dụng triệt để hình thức hỏi - đáp để nhân vật bày tỏ tình cảm, suy nghĩ, quan niệm, đạo đức, tính cách và lối sống. "Hỏi ai than khóc ở trong xe này" Ngôn ngữ, nói năng của Vân Tiên hết mực từ tốn, giản dị, giọng điệu ân cần, nồng hậu. Để người bị hại nhanh chóng hồi tâm, chàng đã hỏi thăm ngọn nguồn:

"Tiểu thư con gái nhà ai

Đi đâu đến nỗi mang tai bất kì"

Những lời động viên, an ủi, hỏi han ấy nói với chúng ta về tấm lòng chàng từ tâm, nhân hậu. Không xuất phát từ khát khao lập công danh như những nhà Nho thuở trước, hành động đánh cướp cứu Nguyệt Nga của Vân Tiên khởi sinh từ lòng yêu thương. Lòng yêu thương con người quả là thứ tình cảm đẹp, cội nguồn, gốc rễ của bao nhiêu tình cảm cao quý khác. Được cứu giúp, Nguyệt Nga và Kim Liên quá đỗi cảm động. Hai nàng tỏ ý "cúi đầu trăm lạy" tạ ơn chàng đã cứu mạng. Vốn là kẻ sĩ, coi trọng lễ giáo "nam nữ thụ thụ bất thân", Vân Tiên gạt đi:

"Khoan khoan ngồi đó chớ ra

Nàng là phận gái ta là phận trai”

Ứng xử tế nhị đó một phần cho thấy lối sống khuôn phép, mẫu mực, nề nếp phần khác thể hiện đức tính khiêm nhường: “Làm ơn há dễ trông người trả ơn”. Chàng trước sau kiên định với quan niệm người anh hùng thấy việc nghĩa thì không thể không làm. Quan niệm ấy được hàm súc trong câu thơ:

“Nhớ câu kiến nghĩa bất vi

Làm người thế ấy cũng phi anh hùng”.

Hình ảnh nhân vật Lục Vân Tiên hiện lên trong đoạn trích là một người anh hùng, nghĩa khí, có học thức, chính trực, khuôn phép, nhân hậu, trọng ân nghĩa. Như trở thành hình tượng tuyệt đẹp về người anh hùng, góp phần làm nên giá trị nhân đạo của tác phẩm “Lục Vân Tiên” được nhiều người yêu thích.

Bài văn mẫu 3: Cảm nhận về nhân vật Lục Vân Tiên

Nhân vật Lục Vân Tiên - người anh hùng chiến đấu vì nghĩa, văn võ song toàn do nhà nho mù lòa Nguyễn Đình Chiểu sáng tác đã để lại trong lòng người đọc một cái nhìn tốt đẹp về giá trị nhân đạo, một quan niệm sống nhân nghĩa cao đẹp. Đoạn trích là một trong những đoạn thơ hay nhất của tác phẩm, tiêu biểu cho bút pháp tự sự của Nguyễn Đình Chiểu. Nhân vật Lục Vân Tiên được khắc hoạ thành mẫu người anh hùng lý tưởng tuyệt đẹp :giàu lòng thương người, dũng cảm và nghĩa hiệp. Bản tính anh hùng nghĩa hiệp là đức tính tốt đẹp nhất của Vân Tiên. Từ già thầy chàng hăm hở xuống núi về kinh đô ứng thí. Trên lộ trình gian nan ấy chàng bất ngờ gặp cảnh dân dấn dứ nhau chạy loạn, kêu khóc thảm thương, chàng hứa :

“Tôi xin ra sức anh hào

Cứu người cho khỏi lao đao buổi này.”

Cầm gươm lữ bất lương, Vân Tiên sôi sục lên án hành động dã man của chúng. Chàng đứng về phía nhân dân, phía người bị nạn, bẻ cây làm gậy xông thẳng vào bọn cướp Phong Lai hung dữ :

“Kêu rằng: Bớ đảng hung đồ

Chớ quen làm thói hồ đồ hại dân.”

Đạo lý thương người như thể thương thân thấm nhuần trong hành động của Vân Tiên. Tình thương người đã nâng cao chí khí và lòng dũng cảm cho chàng thư sinh họ Lục. Bọn cướp đông đặc, gươm giáo sáng ngời, bừa bừa sát khí. Còn Vân Tiên chỉ có một vũ khí thô sơ “cây gậy bên đàng”. Thế mà trong cuộc chiến không cân sức ấy :

“Vân Tiên tả đột hữu xông

Khác nào Triệu Tử mở vòng Dương Dương.”

Không tả tỉ mỉ trận chiến, chỉ bằng mấy dòng thơ ngắn gọn mà đặc sắc cùng nghệ thuật so sánh, tác giả đã làm nổi bật hình ảnh một dũng tướng đánh nhanh, kín võ, sánh ngang Triệu Tử Long thời Tam Quốc trong trận phá vây quân Tào bảo vệ ấu chúa. Việc làm của Vân Tiên cao đẹp hơn bởi nó xuất phát từ lòng nhân từ, từ tư tưởng cứu dân diệt ác nên giản dị, vô tư mà trong sáng, cao đẹp vô cùng. Cuộc chiến của chàng giống hệt thuở xưa Thạch Sanh diệt đại bàng cứu nàng công chúa. Sức mạnh của chàng là kết tinh sức mạnh của nhân dân, của điều thiện nên nó vô địch :

“Lâu la bốn phía vỡ tan

Đều quăng gươm giáo tìm đường chạy ngay

Phong Lai trở chẳng kịp tay

Bị Tiên một gậy thác rày thân vong.”

Lời thơ chân chất, thô mộc song hồn thơ thì chan chứa dạt dào. Nó nêu bật một chân lý : kẻ bất nhân độc ác thì thảm bại, người anh hùng làm việc nghĩa sẽ chiến thắng. Tự nguyện dấn thân vào nguy hiểm, chiến đấu hết mình, thắng lợi rực rỡ... Tất cả đều vì nhân nghĩa, nên sau thắng lợi Vân Tiên không hề kiêu ngạo. Trái lại chàng thật khiêm nhường, chính trực, chân thành mà dung dị. Cuộc kỳ ngộ giữa người đẹp và trang anh hùng diễn ra thật cảm động. Nguyệt Nga tha thiết muốn mời chàng hiệp sĩ qua miền Hà Khê để nàng báo đức thù công, "Vân Tiên nghe nói liền cười" – nụ cười đáng yêu đáng kính của một tâm hồn vô tư hào hiệp. Chàng cười bởi chàng quan niệm :

“Làm ơn há dễ trông người trả ơn

Nay đà rõặng nguồn cơn

Nào ai tính thiệt so hơn làm gì.”

Đúng là giọng nói, cách nói của chàng trai Nam Bộ – nôm na, giản dị mà chất phác vô cùng. Đằng sau những lời giản dị ấy là ngọt ngào, thơm thảo một quan niệm nhân sinh, một tấm lòng nhân ái, hào hiệp. Với chàng, ơn nghĩa là việc thông thường của người sống có văn hoá, đang theo đòi kinh sử, hướng về nghĩa khí, lấy chữ nhân làm động cơ, làm mục đích cho mọi hành động. Chàng hành động vì lòng nhân, vì nghĩa lớn, trừ kẻ ác, bảo vệ người lương thiện. Chàng quan niệm

“Nhớ câu kiến ngãi bất vi

Làm người thế ấy cũng phi anh hùng.”

Lời nói chắc nịch vừa để đối chứng, phê phán những kẻ tầm thường vừa để khẳng định việc làm đúng đắn, tất yếu thuộc căn cốt, gốc rễ trong lẽ sống của mình. Đó là lẽ sống của những hiền nhân quân tử thời xưa, của con người chân chính ngày nay. Dưới ngòi bút của Nguyễn Đình Chiểu, nhân vật Lục Vân Tiên mang cốt cách của tráng sỹ thời loạn, coi cái chết nhẹ tựa lông hồng, trọng nghĩa khinh tài, sống và hành động theo phương châm : “Giữa đường dầu thấy bất bằng mà tha ”. Dầu còn bị ảnh hưởng bởi quan niệm phong kiến “nam nữ thụ thụ bất thân ” song ngôn ngữ, cử chỉ, hành động của chàng rất đẹp, rất anh hùng. Lòng thương người, chí quả cảm và tinh thần vị nghĩa của chàng đậm màu sắc đạo lý của dân tộc ta. Bằng giọng thơ phóng khoáng và ngôn từ bình dị, đoạn trích đã hoàn thiện một cách xuất sắc hình ảnh chàng Lục Vân Tiên anh hùng, nghĩa hiệp. Có thể nói, Lục Vân Tiên đúng là nhân vật lí tưởng mà Nguyễn Đình Chiểu muốn gửi gắm ước mơ, khát vọng cứu nước giúp đời của mình. Đọc thơ càng thêm trân trọng vẻ đẹp tâm hồn của nhà nho yêu nước, yêu đạo lý mà người dân Nam Bộ vẫn triu mến gọi là Đồ Chiểu.

Bài văn hay 4: Cảm nhận về nhân vật Lục Vân Tiên

Đoạn trích “Lục Vân Tiên cứu Kiều Nguyệt Nga” là phần đầu của tác phẩm kể về cuộc gặp gỡ tình cờ của Lục Vân Tiên khi nhìn thấy một người con gái gặp nạn anh đã ra tay tương trợ mà không hề suy nghĩ tới an toàn của bản thân. Chính hành động dũng cảm này của Lục Vân Tiên đã là sự mở đầu cho một chuyện tình sâu sắc, nhưng nhiều éo le sau này.

Trong đoạn trích “Lục Vân Tiên cứu Kiều Nguyệt Nga”, nhân vật Lục Vân Tiên được phác họa thành mẫu người anh hùng lý tưởng tuyệt đẹp, vừa giàu lòng thương, vừa hào hiệp, dũng cảm, sẵn sàng xả thân vì việc nghĩa mà không hề tính toán. Hình ảnh Lục Vân Tiên được xây dựng theo mô típ quen thuộc của truyện Nôm truyền thống: một chàng trai tài giỏi cứu một cô gái thoát khỏi tình huống hiểm nghèo rồi từ nhân nghĩa dẫn đến tình yêu. Mô típ kết cấu đó thể hiện mong ước của tác giả và người dân trong thời buổi nhiễu nhương, loạn lạc, nhân dân trông chờ vào những người tài đức, dám đưa tay cứu nạn giúp đời. Lục Vân Tiên là nhân vật lí tưởng của tác phẩm, thể hiện ước mơ của tác giả về người anh hùng trong cuộc sống đương thời. Chàng vừa tròn 16 tuổi, lòng đầy hăm hở bước vào đời, muốn lập công danh, giúp đời, giúp người. Gặp bọn cướp phong lai là thử thách đầu tiên, cũng là cơ hội để chàng bộc lộ phẩm chất anh hùng. Lòng thương người là đức hạnh tốt đẹp của Lục Vân Tiên. Từ già thầy, chàng xuống núi, hăm hở về kinh đô ứng thí. Giữa đường Lục Vân Tiên bất ngờ gặp cảnh nhân dân dạt dứu nhau chạy trốn. Chàng đã ân cần hỏi han sự tình đầu đuôi và quyết ra tay đánh cướp để cứu dân lành thoát khỏi cảnh đau thương:

“Tôi xin ra sức anh hào

Cứu người cho khỏi lao đao buổi nào”

Cầm gươm lữ bất lương, chàng đứng về phía nhân dân, lên tiếng lên án hành động dã man của chúng:

“Kêu rằng: "Bớ đảng hung đồ!

Chớ quen làm thói hồ đồ hại dân”

Hành động của chàng hoàn toàn vì nghĩa, đúng với truyền thống đạo lí của nhân dân ta: “Thương người như thể thương thân”. Tình thương người đã nâng cao ý chí và lòng dũng cảm của chàng trai họ Lục. Lũ cướp đông, gươm giáo sáng ngời, tên tướng cướp mặt đỏ phừng phừng đầy sát khí, hấn dữ tợn và có sức khỏe muôn người khôn địch. Vậy mà chàng thư sinh không một tác sắc trong tay, chỉ có được cây gậy bẻ được bên đường làm vũ khí, vẫn dũng cảm xông vào đánh nhau với bọn cướp. Một mình một gậy, chàng tả đột hữu xông như giữa chốn không người. Tác giả đã so sánh chàng với người anh hùng Triệu Tử long nổi tiếng thời Tam Quốc:

“Vân Tiên tả đột hữu xông,

Khắc nào Triệu Tử phá vòng Dương giang”

Trong cuộc chiến không cân sức ấy, Vân Tiên đã bộc lộ là người có sức khỏe, võ nghệ cao cường và tài năng của một dũng tướng. Hình ảnh so sánh càng làm nổi bật tính cách nghĩa hiệp và vẻ đẹp của chàng. Một mình chống lại bọn cướp cứu dân làng, Lục Vân Tiên là hiện thân của con người luôn hành động vì nghĩa lớn. Sức mạnh của Vân Tiên là sức mạnh của chính nghĩa, của nhân dân, vì thế nó vô địch:

“Lâu la bốn phía vỡ tan,

Đều quăng gươm giáo tìm đàng chạy ngay.

Phong Lai trở chẳng lập tay,

Bị Tiên một gậy thác rày thân vong”

Giọng thơ hùng tráng vang lên diễn tả trận đánh cướp đầy kịch tính, hấp dẫn, chàng trai thư sinh trở thành người dũng tướng. Đánh tan lũ cướp, Lục Vân Tiên đã giải thoát cho Kiều Nguyệt Nga và Kim Liên. Cuộc gặp gỡ giữa người đẹp và anh hùng diễn ra cảm động và đầy tình người, Vân Tiên động lòng an ủi: “Đáp rằng: "Ta đã trừ dòng lâu la”. Rồi chàng thăm hỏi ngọn ngành từ tên tuổi đến gia cảnh, nguyên cớ gặp nạn. Cách cư xử của chàng thật tế nhị, lời nói chân tình: “Khoan khoan ngồi đó chớ ra. Nàng là phận gái ta là phận trai”. Ẩn chứa trong lời lẽ mộc mạc là tấm lòng thành thực, sự quan tâm lo lắng, chân tình, cảm động. Lời lẽ tuy thể hiện đạo đức phong kiến có phần cứng nhắc nhưng nó đáng được nể trọng bởi sự từ chối cái lạy tạ ơn của hai người. Vẻ mặt của Lục Vân Tiên ngời sáng khi Kiều Nguyệt Nga tỏ ý muốn mời chàng về quê để cha báo đức thù công: “Gẫm câu báo đức thù công. Lấy chi cho phỉ tấm lòng cùng ngươi”. Vân Tiên nghe nói liền cười, một nụ cười rất tươi, thanh thản, biểu lộ một tâm hồn cao cả, vô tư, hào hiệp, khảng khái. Chàng xem hành động của mình là một hành động nhân nghĩa là một lẽ

đương nhiên, một tráng sĩ phải ra tay cứu nhân độ thế, diệt trừ cái ác, chở che cho người bị áp bức. Đằng sau nụ cười hồn nhiên ấy là lời từ chối cũng rất đáng yêu:

“Nhớ câu kiến ngãi bất vi,

Làm người thế ấy cũng phi anh hùng”

Hai câu thơ thể hiện một phương châm của lễ sống: thấy việc nghĩa mà không là thì con người ấy không phải anh hùng. Đã là người anh hùng thì làm việc nghĩa một cách vô tư, tự nguyện. Việc từ chối sự đền ơn của Kiều Nguyệt Nga càng tô đậm thêm con người nghĩa hiệp của Lục Vân Tiên. Tiên đề cao quan niệm cứu nhân độ thế, tiêu biểu cho đạo đức của nhân dân ta: “Trọng nghĩa khinh tài”. Thông qua thái độ của Lục Vân Tiên, Nguyễn Đình Chiểu khẳng định một lễ sống cao đẹp của người anh hùng thời xưa, đề cao tinh thần nghĩa hiệp, hành động hướng tới nhân nghĩa, coi việc nghĩa ở đời là trách nhiệm cao cả, thiêng liêng. Hình tượng Lục Vân Tiên được khắc họa qua hành động, cử chỉ, lời nói. Tác giả đặt nhân vật vào hành động cụ thể để nhân vật bộc lộ tính cách, tình cảm của mình. Từ cử chỉ, hành động, ngôn ngữ của Vân Tiên đều rất đẹp, mang phong thái của anh hùng thời xưa. Chiến công của Vân Tiên mãi mãi là bài ca hùng tráng để khích lệ, động viên mỗi con người vô tư, hào hiệp xả thân vì nghĩa. Hình tượng người anh hùng ấy là tấm lòng nhân nghĩa mà nhà thơ Nguyễn đình Chiểu để lại cho đời sau.

Lục Vân tiên là một anh hùng lý tưởng không chỉ của riêng Nguyễn Đình Chiểu mà còn cả người dân Nam Bộ. Hơn một trăm năm qua, người anh hùng ấy luôn được nhân dân ta yêu mến, tấm gương Lục Vân Tiên sáng chói mãi như một minh chứng hùng hồn của sức mạnh thơ ca, của truyện thơ mà nhà thơ để lại.